

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, odbor sociálních věcí, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2004, č. j. OSV - 10165/03/SD - 302/KR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 1. 2009, č. j. 38 Cad 2/2004 - 140,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou dne 6. 2. 2009 se žalobce S. M. (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení, kterým Krajský soud v Ostravě zamítl jeho žádost o změnu ustanoveného advokáta.

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě dne 29. 1. 2004 se žalobce domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje. Žalovaný jím zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 11. 12. 2003, č. j. soc/4775/552/2003/Dv, jímž byla stěžovateli přiznána jednorázová dávka sociální péče v mimořádných případech formou peněžitého příspěvku ve výši 2320 Kč. Stěžovatel v řízení o žalobě požádal o ustanovení zástupce, a to advokáta JUDr. Víta Vohánky z Prahy. Krajský soud mu vyhověl jen částečně; usnesením ze dne 14. 4. 2008, č. j. 38 Cad 2/2004 - 74, mu ustanovil zástupcem pro řízení JUDr. Milana Janíčka, se sídlem Slovanská 21, Šumperk. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, kterou

Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 30. 10. 2008, č. j. 6 Ads 54/2008 - 118. Nato stěžovatel adresoval krajskému soudu žádost ze dne 24. 11. 2008, v níž žádal o změnu ustanoveného zástupce pro řízení; navrhl, aby mu byl ustanoven místo JUDr. Janíčka zástupcem pro řízení JUDr. Vít Vohánka, advokát z Prahy. Krajský soud napadeným usnesením stěžovatelův návrh zamítl, neboť usnesením ze dne 14. 4. 2008, č. j. 38 Cad 2/2004 - 74, ustanovil JUDr. Janíčka z důvodu procesní ekonomie, žádost ze dne 24. 11. 2008 pak stěžovatel nijak nekonkretizoval. Krajský soud ji tedy shledal nedůvodnou.

V nyní projednávané kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že důvodem pro změnu jeho ustanoveného zástupce je skutečnost, že JUDr. Janíček jej podvedl a jedná v rozporu zájmy stěžovatele.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti podle ust. § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost podal včas (ust. § 106 odst. 1 s. ř. s.) a uplatňuje v ní přípustné důvody podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být účastník pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské vzdělání nebo jej osoba s takovým vzděláním zastupuje. Ovšem v řízení o kasační stížnosti, v níž stěžovatel brojí proti rozhodnutí o ustanovení (či neustanovení) právního zástupce by bylo nelogické na naplnění této podmínky řízení trvat, protože by se jednalo o řetězení téhož problému (k tomu srov. ustálenou judikaturu NSS, z poslední doby např. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz), Nejvyšší správní soud proto tento nedostatek pominul a v řízení pokračoval. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování v takovém případě platí stát.

Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a u níž je takové ochrany třeba. Zmíněné ustanovení ovšem garantuje právě a pouze poskytnutí odborného zastoupení **některou** z osob s právníkům vzděláním, jíž může být i advokát, nezakládá v žádném případě právo na ustanovení konkrétního zástupce.

Napadené usnesení krajského soudu je výsledkem řízení, v němž stěžovatel navrhl již ustanoveného zástupce zbavit povinnosti zastupování a ustanovit zástupce jiného, podle jeho soudu vhodnějšího. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že shora uvedený závěr, že právo na právní pomoc neznamena právo na zastoupení konkrétní osobou, v tomto případě platí ještě silněji. Stěžovatel totiž toto řízení vyvolal ihned po doručení rozsudku Nejvyššího správního soudu, jímž byla jeho předchozí kasační stížnost obdobného obsahu zamítnuta (rozsudek mu byl doručen 21. 11. 2008 a návrh je datován k 24. 11. 2008). V tomto následném řízení pak tvrdil, že JUDr. Janíček je soudem nastrčený podvodník a neřídil se jeho pokyny. Jak uvedl již krajský soud v napadeném usnesení, tato svá tvrzení však nijak nedoložil. K tomu Nejvyšší správní soud ještě dodává, že v soudním spise není založen jediný úkon (či úřední záznam o úkonu učiněném osobně) JUDr. Janíčka, kterým by měl stěžovatelova práva v řízení poškodit. Nejvyšší správní soud tak musí souhlasit

s názorem krajského soudu, že v jednání stěžovatele lze vidět spíše pokus o zneužití dobrodiní zákona. Nejvyšší správní soud tedy neshledal stěžovatelovu námitku důvodnou.

Konečně pak Nejvyšší správní soud znovu uvádí, že postup krajského soudu, kterým ustanovil zástupce z řad advokátů, jenž má sídlo v obvodu tohoto krajského soudu a též v městě blízkém bydlišti stěžovatele, považuje za vhodný. JUDr. Vohánka, jenž sice stěžovatele též v některých jeho sporech zastupuje (což je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti), sídlí v Praze. Je pravdou, že stěžovatele v některých sporech zastupuje (na základě ustanovení soudem), avšak jedná se o spory vedené u Městského soudu v Praze. Nejvyšší správní soud má tedy i z tohoto pohledu zato, že rozhodnutí krajského soudu není v rozporu se zákonem nebo judikaturou správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 15. 2. 2006, č. j. 3 Ads 88/2005 - 54, na nějž stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje).

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou a jako takovou ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Na tomto závěru nemohl ničeho změnit ani přípis ustanoveného zástupce stěžovatele JUDr. Janíčka z 6. 2. 2009, který byl krajskému soudu doručen 9. 2. 2009, v němž zástupce žádá krajský soud, aby jej zprostil povinnosti stěžovatele zastupovat. Upozorňuje zde na komunikační problémy a vzájemnou nedůvěru mezi ním a klientem. Nejvyšší správní soud však v řízení o kasační stížnosti rozhoduje podle skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování krajského soudu; nemůže tedy ve svém rozhodnutí, jímž přezkoumává zákonnost rozhodnutí krajského soudu, považovat toto rozhodnutí za nezákonné vzhledem ke skutečnosti „vyvstalé“ až po tomto rozhodnutí. Je však zřejmé, že krajský soud se bude muset žádosti JUDr. Janíčka zabývat a v dalším řízení o ní rozhodnout.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu